

22005A0517(01)

17.5.2005

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 124/4

CONVENȚIA PRIVIND ACCESUL LA INFORMAȚII, PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA DECIZIILOR ȘI ACCESUL LA JUSTIȚIE ÎN PROBLEME DE MEDIU

Adoptată la Aarhus, Danemarca, 25 iunie 1998

Părțile la prezenta convenție,

Reamintind principiul 1 din Declarația de la Stockholm privind mediul uman,

Reamintind, de asemenea, principiul 10 din Declarația de la Rio privind mediul și dezvoltarea,

Reamintind în continuare Rezoluțiile Adunării Generale 37/7 din 28 octombrie 1982 privind Carta mondială pentru natură și 45/94 din 14 decembrie 1990 privind nevoia de a asigura un mediu sănătos pentru bunăstarea indivizilor,

Reamintind Carta europeană privind mediul și sănătatea adoptată la prima Conferință europeană pentru mediu și sănătate a Organizației Mondiale a Sănătății de la Frankfurt-am-Main, Germania, din 8 decembrie 1989,

Afirmând nevoia de a proteja, prezerva și îmbunătăți starea mediului și de a asigura o dezvoltare durabilă și sănătoasă din punct de vedere al mediului,

Recunoscând că o protecție adecvată a mediului este esențială pentru bunăstarea oamenilor și pentru a beneficia de drepturile fundamentale ale omului, inclusiv dreptul la viață,

Recunoscând, de asemenea, că fiecare persoană are dreptul de a trăi într-un mediu propice sănătății și bunăstării sale și că are obligația, atât individuală cât și colectivă, de a proteja și îmbunătăți mediul în folosul generațiilor prezente și viitoare,

Având în vedere că, pentru a putea afirma acest drept și pentru a îndeplini această obligație, cetățenii trebuie să aibă acces la informații, să aibă dreptul de a participa la luarea deciziilor și să aibă acces la justiție în probleme de mediu și înțelegând faptul că cetățenii au nevoie de asistență pentru a-și exercita drepturile în acest sens,

Recunoscând că, în domeniul mediului, îmbunătățirea accesului la informații și intensificarea participării publicului la luarea deciziilor cresc calitatea și îmbunătățesc aplicarea deciziilor, contribuie la conștientizarea publicului cu privire la problemele de mediu, dau publicului ocazia să-și exprime preocupările și permit autorităților publice să țină seama de aceste preocupări în mod corespunzător,

Având ca scop favorizarea respectării principiului responsabilității și transparenței luării deciziilor și asigurarea unui sprijin sporit al publicului privind deciziile din domeniul mediului,

Recunoscând dorința de transparență la toate nivelurile de guvernare și invitând organele legislative să aplice principiile prezentei convenții în procedurile lor,

Recunoscând, de asemenea, că publicul are nevoie să cunoască procedurile de participare la luarea deciziilor în probleme de mediu, să aibă acces liber la acestea și să știe cum să le folosească,

Recunoscând, în afară de aceasta, importanța rolului pe care îl pot juca cetățenii, organizațiile neguvernamentale și sectorul privat în domeniul protecției mediului,

Dorind să promoveze educația ecologică pentru a facilita o mai bună înțelegere a cunoștințelor privind mediul și dezvoltarea durabilă și pentru a încuraja publicul larg să fie atent la deciziile care afectează mediul și dezvoltarea durabilă,

Luând act, în acest context, de importanța utilizării mass media și a modurilor de comunicare electronice sau a celor de altă natură în viitor,

Recunoscând importanța de a integra complet considerațiile de mediu în luarea deciziilor la nivel guvernamental și nevoia implicită a autorităților publice de a dispune de informații exacte, detaliate și actualizate privind mediul,

Recunoscând că autoritățile publice dețin informații de interes general privind mediul,

Preocupate de necesitatea de a pune la dispoziția publicului, inclusiv a organizațiilor, a unor mecanisme juridice eficiente, astfel încât interesele legitime ale acestuia să fie protejate, iar legea să fie aplicată,

Luând act de importanța furnizării unor informații adecvate privind produsele către consumatori pentru a le permite acestora să facă alegeri ecologice în cunoștință de cauză,

Recunoscând preocuparea publicului cu privire la diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și necesitatea creșterii transparenței și a participării publicului la luarea deciziilor din acest domeniu,

Convinsă că aplicarea prezentei convenții va contribui la consolidarea democrației în regiunea Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE),

Conștiente de rolul jucat în acest sens de CEE și reamintind, *inter alia*, Liniile directoare ale CEE privind accesul la informații despre mediu și participarea publicului la luarea deciziilor privind mediul, aprobate prin declarația ministerială adoptată la a treia conferință ministerială „Mediu pentru Europa” de la Sofia, Bulgaria, din 25 octombrie 1995,

Ținând seama de dispozițiile relevante din Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier, adoptată la Espoo, Finlanda, la 25 februarie 1991, precum și din Convenția privind efectele transfrontaliere ale accidentelor industriale și Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale, ambele adoptate la Helsinki, la 17 martie 1992, precum și din alte convenții regionale,

Conștiente că adoptarea prezentei convenții va contribui la consolidarea procesului „Mediu pentru Europa” și la succesul celei de-a patra conferințe ministeriale din Aarhus, Danemarca, din iunie 1998,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Obiectiv

Pentru a contribui la protejarea dreptului fiecărei persoane din generațiile prezente și viitoare de a trăi într-un mediu propice sănătății și bunăstării sale, fiecare parte garantează drepturile de acces la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei convenții:

1. „Parte” înseamnă, cu excepția cazului în care textul menționează altfel, o parte contractantă la prezenta convenție.
2. „Autoritate publică” înseamnă:
 - (a) administrația publică la nivel național, regional sau la alt nivel;
 - (b) persoane fizice sau juridice cu funcții în administrația publică în conformitate cu legislația internă, care includ sarcini, activități sau servicii specifice legate de mediu;
3. „Informații despre mediu” înseamnă orice informații scrise, vizuale, verbale, electronice sau sub orice altă formă materială privind:
 - (a) starea elementelor mediului, precum aerul și atmosfera, apa, solul, pământul, peisajul și siturile naturale, diversitatea biologică și componentele sale, inclusiv organismele modificate genetic, precum și interacțiunea dintre aceste elemente;
 - (b) factori, precum substanțele, energia, zgomotul și radiațiile, precum și activități sau măsuri, inclusiv măsuri administrative, acorduri privind mediul, politici, legislație, planuri și programe de mediu, care afectează sau care ar putea afecta elementele mediului prevăzute la litera (literele) anterioare, precum și analize cost-beneficiu și alte
- (c) orice alte persoane fizice sau juridice cu responsabilități sau funcții publice sau care furnizează servicii publice legate de mediu și care se află sub controlul unui organism sau al unei persoane care intră sub incidența literelor (a) sau (b) menționate anterior;
- (d) instituțiile oricărei organizații regionale de integrare economică prevăzute la articolul 17 și care este parte la prezenta convenție.

Prezenta definiție nu include organisme sau instituții care acționează cu capacitate juridică sau legislativă.

analize și ipoteze economice folosite la luarea deciziilor privind mediul;

- (c) starea sănătății și siguranței umane, condițiile de viață, situri culturale și structuri construite, în măsura în care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor mediului sau, prin intermediul acestor elemente, de factorii, activitățile sau măsurile menționate anterior la litera (b).
4. „Public” înseamnă una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în conformitate cu legislația sau practica națională, asociațiile, organizațiile sau grupurile de astfel de persoane.
5. „Public interesat” înseamnă publicul afectat sau care poate fi afectat sau care are un interes în luarea deciziilor din domeniul mediului; în sensul prezentei definiții, organizațiile neguvernamentale care promovează protecția mediului și care respectă toate cerințele în conformitate cu legislația internă sunt considerate ca fiind interesate.

Articolul 3

Dispoziții generale

(1) Fiecare parte ia măsuri adoptate prin acte cu putere de lege, norme administrative și de altă natură, inclusiv măsurile de asigurare a compatibilității între dispozițiile de aplicare a dispozițiilor prezentei convenții privind informațiile, participarea publicului și accesul la justiție, precum și măsurile corespunzătoare de aplicare, pentru a stabili și a menține un cadru clar, transparent și consecvent de aplicare a dispozițiilor prezentei convenții.

(2) Fiecare parte depune eforturile necesare pentru ca funcționarii și autoritățile să asiste și să asigure îndrumarea publicului pentru a-i permite acestuia să aibă acces la informații, de a participa mai ușor la luarea deciziilor și de a obține acces la justiție în probleme de mediu.

(3) Fiecare parte promovează educația ecologică și conștientizarea publicului față de mediu, în special în ceea ce privește modul de obținere a accesului la informații, de participare la luarea deciziilor și de obținere a accesului la justiție în probleme de mediu.

(4) Fiecare parte asigură recunoașterea și sprijinul corespunzătoare pentru asociații, organizații sau grupuri care promovează protecția mediului și se asigură că sistemul său legislativ intern este compatibil cu această obligație.

(5) Dispozițiile prezentei convenții nu aduc atingere dreptului părților de a continua să aplice sau de a adopta, în schimbul dispozițiilor prezentei convenții, măsuri care să prevadă un acces mai larg la informații, o participare a publicului mai extinsă la luarea deciziilor și un acces mai larg la justiție în probleme de mediu.

(6) Prezenta convenție nu prevede nici o derogare de la drepturile existente privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu.

(7) Fiecare parte promovează aplicarea principiilor prezentei convenții în procesele internaționale decizionale privind mediul și în cadrul organizațiilor internaționale în probleme de mediu.

(8) Fiecare parte se asigură că persoanele care își exercită drepturile în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții nu sunt penalizate, persecutate sau hărțuite în nici un fel pentru implicarea lor. Prezenta dispoziție nu aduce atingere puterii instanțelor naționale de a impune costuri rezonabile în cadrul procedurilor judiciare.

(9) În cadrul sferei de aplicare a dispozițiilor relevante ale prezentei convenții, publicul are acces la informații, are posibilitatea de a participa la luarea deciziilor și are acces la justiție în probleme de mediu fără discriminare privind cetățenia, naționalitatea sau domiciliul și, în cazul persoanelor juridice, fără discriminare privind locul în care își are sediul social sau centrul de desfășurare a activităților.

Articolul 4

Accesul la informații despre mediu

(1) Fiecare parte se asigură, sub rezerva alineatelor prezentate în continuare în prezentul articol, că autoritățile publice pun la dispoziția publicului informațiile despre mediu disponibile solicitate, în cadrul legislației interne, inclusiv, la cerere și sub rezerva literei (b) menționate în continuare, copii ale documentației originale care conține sau cuprinde astfel de informații:

(a) fără să fie necesară invocarea unui interes deosebit;

(b) în forma solicitată, cu excepția următoarelor situații:

(i) în cazul în care este mai potrivit pentru autoritatea publică să comunice informațiile într-o altă formă, caz în care trebuie indicate motivele prezentării în forma respectivă sau

(ii) în cazul în care informațiile sunt deja disponibile într-o altă formă.

(2) Informațiile despre mediu prevăzute anterior la alineatul (1) se pun la dispoziție cât mai curând posibil și în cel mult o lună de la depunerea cererii, cu excepția cazului în care volumul și complexitatea informațiilor justifică o prelungire a acesteia perioade de până la două luni de la prezentarea cererii. Solicitantul este informat cu privire la orice prelungire și la motivul care o justifică.

(3) O cerere de informații despre mediu poate fi refuzată în cazul în care:

(a) autoritatea publică căreia îi este adresată cererea nu deține informațiile despre mediu solicitate;

- (b) cererea este în mod clar nerezonabilă sau este formulată în termeni prea generali sau
- (c) cererea are legătură cu un material în curs de elaborare sau cu comunicate interne ale autorităților publice, în cazul în care o astfel de excepție este prevăzută de legislația internă sau de practica cutumiară, ținând seama de interesul public privind dezvăluirea.
- (4) O cerere de informații despre mediu poate fi refuzată în cazul în care dezvăluirea lor ar avea efecte negative asupra:
- (a) confidențialității acțiunilor autorităților publice, în cazul în care confidențialitatea este prevăzută de legislația internă;
- (b) relațiilor internaționale, apărării naționale sau siguranței publice;
- (c) cursului justiției, oportunităților unei persoane de a beneficia de o judecată corectă sau oportunității unei autorități publice de a desfășura o anchetă de natură penală sau disciplinară;
- (d) confidențialității informațiilor comerciale și industriale, în cazul în care această confidențialitate este protejată prin lege în vederea apărării unui interes economic legitim. În acest cadru, informațiile privind emisiile poluante relevante pentru protecția mediului trebuie dezvăluite;
- (e) drepturilor de proprietate intelectuală;
- (f) confidențialității informațiilor și/sau dosarelor personale ale unei persoane fizice, în cazul în care persoana respectivă nu a consimțit la dezvăluirea informațiilor către public, în cazul în care confidențialitatea este prevăzută de legislația internă;
- (g) intereselor unui terț care a furnizat informațiile solicitate fără să fie constrâns prin lege sau fără să poată fi constrâns prin lege și care nu a consimțit la dezvăluirea materialului sau
- (h) mediului la care se referă informațiile, precum zone de reproducție a speciilor rare.

Motivele de refuz menționate anterior se interpretează în mod restrictiv, ținând seama de interesul publicului în beneficiul căruia ar fi făcută dezvăluirea și în cazul în care informațiile solicitate se referă la emisiile poluante.

(5) În cazul în care o autoritate publică nu deține informațiile despre mediu solicitate, respectiva autoritate publică informează de îndată solicitantul cu privire la autoritatea publică la care consideră că se pot solicita informațiile respective sau transferă cererea autorității respective și informează solicitantul cu privire la aceasta.

(6) Fiecare parte se asigură că, în cazul în care informațiile care nu pot fi dezvăluite în conformitate cu alineatele (3) litera (c) și (4) pot fi disociate, fără însă a aduce atingere confidențialității

informațiilor care nu pot fi dezvăluite, autoritățile publice fac disponibile celelalte informații despre mediu care au fost solicitate.

(7) Respingerea unei cereri se face în scris, în cazul în care cererea a fost făcută în scris sau în cazul în care solicitantul cere acest lucru. Refuzul cuprinde motivele respingerii și oferă informații privind accesul la calea de atac prevăzută în conformitate cu articolul 9. Respingerea se face cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o lună, cu excepția cazului în care complexitatea informațiilor justifică o prelungire a acestei perioade până la două luni de la cerere. Solicitantul este informat cu privire la orice prelungire și la motivele care o justifică.

(8) Fiecare parte poate permite autorităților publice să perceapă o taxă pentru furnizarea informațiilor, dar taxa respectivă nu poate depăși o sumă rezonabilă.

Autoritățile publice care intenționează să aplice o astfel de taxă pentru furnizarea informațiilor pun la dispoziția solicitanților o barem cu taxele care pot fi percepute, menționând situațiile în care se poate renunța la perceperea taxei, precum și situațiile în care furnizarea informațiilor este condiționată de plata acestora în avans.

Articolul 5

Colectarea și diseminarea informațiilor despre mediu

- (1) Fiecare parte se asigură că:
- (a) autoritățile publice dețin și actualizează informațiile despre mediu relevante pentru desfășurarea activităților ce le revin;
- (b) se creează sisteme obligatorii care să permită un flux de informații corespunzător către autoritățile publice privind activitățile propuse și existente care pot afecta mediul în mod semnificativ;
- (c) în cazul unui pericol iminent pentru sănătatea umană sau pentru mediu, fie că este cauzat de activități umane sau de factori naturali, toate informațiile care pot permite publicului să ia măsuri de prevenire sau de diminuare a eventualelor daune și care sunt deținute de o autoritate publică sunt diseminate de îndată către membrii publicului care pot fi afectați.
- (2) Fiecare parte se asigură că, în cadrul legislației interne, autoritățile publice pun la dispoziția publicului informațiile despre mediu într-un mod transparent, iar informațiile despre mediu respective sunt în mod real accesibile, acționând, *inter alia*, după cum urmează:
- (a) furnizează publicului informații suficiente privind tipul și domeniul informațiilor despre mediu deținute de autoritățile publice competente, privind condițiile în care informațiile respective sunt disponibile și accesibile, precum și privind procedura care trebuie urmată pentru a le obține;

- (b) stabilesc și mențin aspecte practice precum:
- (i) liste, registre și dosare accesibile publicului;
 - (ii) solicită funcționarilor să sprijine publicul care dorește să aibă acces la informații în conformitate cu prezenta convenție și
 - (iii) indicarea punctelor de contact și
- (c) asigură accesul gratuit la informațiile despre mediu cuprinse în listele, registrele sau dosarele prevăzute anterior la litera (b) punctul (i).
- (3) Fiecare parte se asigură că informațiile de mediu devin disponibile progresiv în baze de date electronice care sunt ușor de accesat de către public prin rețele publice de telecomunicații. Informațiile accesibile în această formă ar trebui să cuprindă:
- (a) rapoarte privind starea mediului conform alineatului (4) menționat în continuare;
 - (b) texte de legislație privind mediul sau cu referire la mediu;
 - (c) după caz, politici, planuri și programe privind mediul sau cu referire la mediu, precum și acorduri de mediu și
 - (d) alte informații, în măsura în care disponibilitatea acestora în această formă facilitează aplicarea legislației interne de punere în aplicare a prezentei convenții, cu condiția ca informațiile respective să fie deja disponibile în format electronic.
- (4) La intervale periodice de cel mult trei sau patru ani, fiecare parte publică și diseminează un raport național privind starea mediului, cuprinzând informații privind calitatea mediului și presiunile asupra mediului.
- (5) Fiecare parte ia măsuri în cadrul legislației proprii în sensul diseminării, *inter alia*, a următoarelor:
- (a) texte legislative și documente directive, precum documentele privind strategii, politici, programe și planuri de acțiune privind mediul, precum și rapoarte de evoluție privind aplicarea lor, pregătite la diferite niveluri de guvernare;
 - (b) tratate internaționale, convenții și acorduri privind probleme de mediu și
 - (c) alte documente internaționale semnificative privind probleme de mediu, după caz.
- (6) Fiecare parte încurajează operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului să informeze publicul în mod periodic cu privire la impactul activităților și produselor lor asupra mediului, după caz, în cadrul programelor voluntare de etichetare ecologică sau de audit ecologic sau prin alte mijloace.
- (7) Fiecare parte:
- (a) publică faptele și analizele faptelor pe care le consideră relevante și importante pentru elaborarea unor propuneri de adoptare a unor măsuri esențiale privind mediul;
 - (b) publică sau face accesibile într-un alt mod documentele explicative disponibile privind raporturile pe care le are cu publicul privind problemele care intră în sfera de aplicare a prezentei convenții și
 - (c) furnizează într-o formă corespunzătoare informații privind îndeplinirea funcțiilor publice sau furnizarea serviciilor publice legate de mediu de către formațiunile guvernamentale de la toate nivelurile.
- (8) Fiecare parte elaborează mecanisme care să asigure punerea la dispoziția publicului informații suficiente despre produse, astfel încât să permită consumatorilor să facă alegeri ecologice în cunoștință de cauză.
- (9) Fiecare parte ia măsuri pentru stabilirea progresivă, ținând seama, după caz, de procesele internaționale, a unui sistem național coerent de inventariere sau de înregistrare a datelor despre poluare în cadrul unei baze de date structurate, computerizate și accesibile publicului, alcătuită prin raportări standardizate. Un astfel de sistem poate include intrări, ieșiri și transferuri ale unei game specifice de substanțe și produse, inclusiv apă, energie și resurse folosite, dintr-o gamă specifică de activități către mediile înconjurătoare și către siturile de tratare și de eliminare a deșeurilor din fabrică sau din afara ei.
- (10) Prezentul articol nu poate aduce atingere în nici un fel dreptului părților de a refuza dezvăluirea anumitor informații despre mediu în conformitate cu articolul 4 alineatele (3) și (4).

Articolul 6

Participarea publicului la decizii privind activități specifice

- (1) Fiecare parte:
- (a) aplică dispozițiile prezentului articol deciziilor de acordare sau neacordare a autorizației pentru activitățile propuse de tipul celor enumerate în anexa I;
 - (b) aplică, de asemenea, în conformitate cu dreptul intern, dispozițiile prezentului articol în cazul deciziilor privind activitățile propuse care nu figurează în anexa I și care pot avea un impact semnificativ asupra mediului. În acest sens, părțile stabilesc dacă o astfel de activitate propusă intră sub incidența acestor dispoziții și
 - (c) poate decide, după caz, în cazul în care acest lucru este prevăzut de legislația internă, să nu aplice dispozițiile prezentului articol în cazul activităților propuse care servesc unor considerente legate de apărarea națională, în cazul în care partea în cauză consideră că aplicarea dispozițiilor ar avea un impact negativ.

(2) Publicul interesat este informat, fie printr-o notificare publică, fie individual, după caz, într-o etapă incipientă a procedurii de luare a deciziei privind mediul, în timp util și într-un mod corespunzător și eficient cu privire la următoarele aspecte, *inter alia*:

- (a) activitatea propusă și cererea în temeiul căreia se va lua o decizie;
- (b) natura deciziilor sau proiectul de decizie care ar putea fi adoptate;
- (c) autoritatea publică însărcinată cu luarea deciziei;
- (d) procedura prevăzută, inclusiv modul și momentul în care următoarele informații pot fi furnizate:
 - (i) data la care începe procedura;
 - (ii) posibilitățile de participare a publicului;
 - (iii) data și locul oricărei audieri publice prevăzute;
 - (iv) autoritatea publică de la care se pot obține informații relevante și în cadrul căreia au fost depuse informațiile respective în vederea examinării lor de către public;
 - (v) autoritatea publică sau orice alt organism oficial la care se pot trimite observații sau întrebări și termenele prevăzute pentru comunicarea observațiilor sau întrebărilor și
 - (vi) indicarea tipului de informații despre mediu disponibile și relevante pentru activitatea propusă și
- (e) faptul că o activitate face obiectul unei proceduri naționale sau transfrontaliere de evaluare a impactului asupra mediului.

(3) Procedurile de participare a publicului cuprind termene rezonabile pentru fiecare etapă, fiind prevăzut timp suficient pentru informarea publicului în conformitate cu alineatul (2) menționat anterior și pentru pregătirea și participarea efectivă a publicului la luarea deciziilor privind mediul.

(4) Fiecare parte prevede participarea publicului din etapa incipientă a procesului, în momentul în care toate opțiunile și soluțiile sunt posibile, iar publicul poate avea o influență reală.

(5) Fiecare parte ar trebui, după caz, să încurajeze pe oricine intenționează să depună o cerere de autorizare pentru a identifica publicul interesat, să inițieze discuții și să furnizeze informații privind obiectul cererii lor înainte de depunerea acesteia.

(6) Fiecare parte cere autorităților publice competente să asigure pentru publicul interesat, gratuit, la cerere, în cazul în care așa prevede legislația internă, și de îndată ce sunt disponibile, acces în vederea examinării tuturor informațiilor relevante pentru luarea deciziilor prevăzute la prezentul articol care sunt disponibile în cursul procedurii de participare a publicului, fără a aduce atingere dreptului părților de a refuza dezvăluirea anumitor informații în conformitate cu articolul 4 alineatele (3) și (4). Informațiile relevante cuprind, cel puțin, și fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 4, următoarele:

- (a) o descriere a sitului și caracteristicile fizice și tehnice ale activității propuse, cuprinzând o estimare a reziduurilor și emisiilor poluante prevăzute;
- (b) o descriere a efectelor semnificative ale activității propuse asupra mediului;
- (c) o descriere a măsurilor prevăzute de prevenire și/sau de reducere a efectelor, inclusiv a emisiilor poluante;
- (d) un rezumat fără detalii tehnice al celor menționate anterior;
- (e) o descriere sintetică a principalelor alternative studiate de solicitant și
- (f) în conformitate cu legislația internă, principalele rapoarte și recomandări adresate autorității publice în momentul în care publicul interesat trebuie să fie informat în conformitate cu alineatul (2).

(7) Procedurile de participare a publicului permit publicului să prezinte, în scris sau, după caz, în cadrul unei audieri publice sau a unei anchete publice efectuate cu solicitantul, orice observații, informații, analize sau opinii pe care le consideră relevante pentru activitatea propusă.

(8) Fiecare parte se asigură că în momentul luării deciziei se ține seama în mod corespunzător de rezultatele procedurii de participare a publicului.

(9) Fiecare parte se asigură că, după luarea deciziei de către autoritatea publică, publicul este informat prompt cu privire la decizie în conformitate cu procedurile corespunzătoare. Fiecare parte pune la dispoziția publicului textul deciziei împreună cu motivele și considerentele în temeiul cărora a fost adoptată decizia.

(10) Fiecare parte se asigură că, în cazul în care o autoritate publică reanalizează sau actualizează condițiile de funcționare pentru o activitate prevăzută la alineatul (1), dispozițiile de la alineatele (2)-(9) din prezentul articol se aplică *mutatis mutandis* și după caz.

(11) Fiecare parte aplică, în cadrul legislației interne proprii, în măsura posibilului și în mod corespunzător, dispozițiile prezentului articol în ceea ce privește deciziile prin care autorizează sau nu diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic.

Articolul 7

Participarea publicului la planurile, programele și politicile privind mediul

Fiecare parte adoptă dispoziții corespunzătoare practice și/sau de altă natură în vederea participării publicului în timpul pregătirii planurilor și programelor privind mediul, într-un cadru transparent și echitabil, după furnizarea în prealabil a informațiilor necesare către public. În acest cadru se aplică articolul 6 alineatele (3), (4) și (8). Publicul care poate participa este

identificat de autoritatea publică relevantă, ținând seama de obiectivele prezentei convenții. Într-o măsură corespunzătoare, fiecare parte se străduiește să asigure publicului posibilități de participare la pregătirea politicilor privind mediul.

Articolul 8

Participarea publicului la etapa de elaborare a normelor administrative și/sau a instrumentelor normative juridice obligatorii și cu aplicabilitate generală

Fiecare parte depune eforturi de promovare a unei participări efective a publicului la o etapă adecvată, când opțiunile sunt încă deschise, în timpul pregătirii de către autoritățile publice a normelor administrative și a altor instrumente normative juridice obligatorii și cu aplicabilitate generală care pot avea un efect semnificativ asupra mediului.

În acest sens trebuie întreprinse următoarele măsuri:

- (a) trebuie stabilite termene suficiente pentru a permite o participare efectivă;
- (b) trebuie publicat un proiect de reglementare sau pus la dispoziția publicului în alt mod și
- (c) trebuie să se ofere posibilitatea publicului de a formula observații direct sau prin organisme consultative reprezentative.

Rezultatul participării publice se ia în considerare într-o măsură cât mai mare cu putință.

Articolul 9

Accesul la justiție

(1) Fiecare parte se asigură, în cadrul legislației interne proprii, că orice persoană care consideră că cererea proprie de informații în conformitate cu articolul 4 a fost ignorată, refuzată pe nedrept, parțial sau total, sau rezolvată în mod necorespunzător sau tratată cu încălcarea dispozițiilor articolului menționat are acces la o cale de atac în fața unei instanțe de judecată sau a unui alt organism independent și imparțial stabilit prin lege.

În cazul în care o parte prevede o astfel de cale de atac de către o instanță de judecată, aceasta se asigură, de asemenea, că persoana respectivă are acces la o procedură rapidă stabilită prin lege, gratuită sau necostisitoare, pentru reanalizarea de către o autoritate publică sau revizuirea de către un organism independent și imparțial altul decât o instanță de judecată.

Deciziile finale în conformitate cu prezentul alineat (1) sunt obligatorii pentru autoritatea publică care deține informațiile. Motivele sunt prezentate în scris, cel puțin în cazul în care accesul la informații este refuzat în conformitate cu prezentul paragraf.

(2) Fiecare parte, în cadrul legislației interne proprii, se asigură că membrii publicului interesat:

- (a) care prezintă un interes suficient sau
- (b) care mențin încălcarea unui drept, în cazul în care legea procedurală administrativă a unei părți prevede acest lucru ca o precondiție, au acces la o cale de atac în fața unei instanțe judiciare și/sau a unui alt organism independent și imparțial stabilit prin lege pentru a contesta legalitatea de fond și de procedură a oricărei decizii, acțiuni sau omiteri care intră sub incidența dispozițiilor articolului 6 și, în cazul în care se prevede acest lucru în legislația internă și fără a aduce atingere alineatului (3) menționat în continuare, a altor dispoziții relevante ale prezentei convenții.

Ceea ce constituie un interes suficient și încălcarea unui drept se stabilește în conformitate cu prevederile legislației interne și în conformitate cu obiectivul de a acorda publicului interesat acces larg la justiție în cadrul sferei de aplicare a prezentei convenții. În acest sens, interesul oricărei organizații neguvernamentale care îndeplinește dispozițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (5) este considerat suficient în sensul literei (a) menționate anterior. De asemenea, astfel de organizații sunt considerate ca având drepturi la care se poate aduce atingere în sensul literei (b) menționate anterior.

Dispozițiile prezentului alineat (2) nu exclud posibilitatea unei căi de atac preliminară în fața unei autorități administrative și nu aduce atingere obligației de epuizare a căilor de atac administrative înainte de a face apel la căile de atac judiciare, în cazul în care există o astfel de dispoziție în legislația internă.

(3) În plus față de căile de atac prevăzute la alineatele (1) și (2) și fără a le aduce atingere, fiecare parte se asigură că, în cazul în care îndeplinesc criteriile prevăzute de legislația internă proprie, în cazul în care acestea există, membrii publicului au acces la proceduri administrative sau judiciare pentru a contesta acțiuni și omiteri ale persoanelor fizice și ale autorităților publice care contravin dispozițiilor legislației interne proprii privind mediul.

(4) În plus față de alineatul (1) și fără a-i aduce atingere, procedurile prevăzute la alineatele (1), (2) și (3) prevăd căi de atac adecvate și eficiente, inclusiv prin măsuri provizorii, după caz, și sunt oneste, echitabile, oportune și nu exagerat de costisitoare. Deciziile luate în conformitate cu prezentul articol sunt pronunțate sau consemnate în scris. Hotărârile judecătorești și ale altor organisme, după caz, sunt puse la dispoziția publicului.

(5) Pentru o mai mare eficiență a dispozițiilor prezentului articol, fiecare parte se asigură că publicului i se furnizează informații privind accesul la căile de atac administrative și judiciare și se preocupă de stabilirea unor mecanisme de asistență adecvate pentru îndepărtarea sau reducerea barierelor financiare și de altă natură din calea accesului la justiție.

*Articolul 10***Reuniunea părților**

(1) Prima reuniune a părților este convocată la cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei convenții. În continuare, are loc o reuniune ordinară a părților cel puțin o dată la doi ani, cu excepția cazului în care părțile decid altfel, sau la cererea scrisă a oricărei părți, cu condiția ca, în termen de șase luni de la comunicarea solicitării de către secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa către toate părțile interesate, respectiva cerere să fie susținută de cel puțin o treime dintre părți.

(2) În cadrul reuniunilor, părțile urmăresc permanent aplicarea prezentei convenții pe baza unor raportări periodice efectuate de părți și, în acest sens:

(a) examinează politicile pe care le aplică și demersurile legislative și metodologice privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, cu scopul de a le îmbunătăți în mod constant;

(b) schimbă informații privind experiența câștigată prin încheierea și aplicarea de acorduri bilaterale și multilaterale sau alte acorduri care au relevanță în sensul prezentei convenții și la care participă una sau mai multe dintre părți;

(c) apelează, după caz, la serviciile organismelor relevante ale CEE și ale altor organisme internaționale competente, precum și ale comitetelor specifice pentru toate aspectele pertinente în vederea îndeplinirii obiectivelor prezentei convenții;

(d) instituie orice organisme subsidiare pe care le consideră necesare;

(e) pregătesc, după caz, protocoale la prezenta convenție;

(f) analizează și adoptă propuneri de modificări la prezenta convenție în conformitate cu dispozițiile articolului 14;

(g) analizează și întreprind orice acțiuni suplimentare care ar putea fi necesare pentru îndeplinirea obiectivelor prezentei convenții;

(h) la prima reuniune, analizează și adoptă prin consens regulamentul de procedură al reuniunilor lor și al reuniunilor organismelor subsidiare;

(i) la prima reuniune, examinează experiența de aplicare a dispozițiilor articolului 5 alineatul (9) și analizează măsurile necesare pentru dezvoltarea în continuare a sistemului prevăzut la alineatul menționat, ținând seama de procedurile aplicabile și de noile evenimente la nivel internațional,

incluzând realizarea unui instrument adecvat pentru constituirea de registre sau inventare privind diseminarea sau transferul de poluanți care ar putea fi anexate la prezenta convenție.

(3) În cadrul reuniunii părților se poate avea în vedere, după caz, stabilirea dispozițiilor de ordin financiar prin consens.

(4) Organizația Națiunilor Unite, agențiile specializate ale acesteia și Agenția Internațională pentru Energia Atomică, precum și orice stat sau organizație de integrare economică regională îndreptățită în conformitate cu articolul 17 să semneze prezenta convenție, dar și orice organizație interguvernamentală calificată în domeniile care intră sub incidența prezentei convenții au dreptul să participe ca observatori la reuniunile părților.

(5) Orice organizație neguvernamentală calificată în domeniile la care face referire prezenta convenție, care a informat secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa cu privire la dorința sa de a fi reprezentată la o reuniune a părților, are dreptul de a participa ca observator, în cazul în care cel puțin o treime dintre părțile prezente la reuniune nu au ridicat obiecții în acest sens.

(6) În sensul alineatelor (4) și (5), regulamentul de procedură prevăzut la alineatul (2) litera (h) menționat anterior prevede modalitățile practice necesare pentru procedura de acceptare și alte condiții relevante.

*Articolul 11***Dreptul la vot**

(1) Sub rezerva alineatului (2), fiecare parte la prezenta convenție are dreptul la un vot.

(2) Organizațiile de integrare economică regională, în cazul domeniilor care intră în competența lor, au dreptul la un număr de voturi egal cu numărul de state membre care sunt părți la prezenta convenție. Aceste organizații nu își exercită dreptul de vot în cazul în care statele lor membre îl exercită pe al lor și invers.

*Articolul 12***Secretariatul**

Secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa îndeplinește următoarele funcții de secretariat:

(a) convocarea și pregătirea reuniunilor părților;

(b) transmiterea către părți a rapoartelor și a altor informații primite în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții și

(c) alte funcții stabilite de părți.

Articolul 13

Anexele

Anexele la prezenta convenție fac parte integrantă din aceasta.

Articolul 14

Modificări la convenție

(1) Orice parte poate propune modificări la prezenta convenție.

(2) Textul oricărei propuneri de modificare la prezenta convenție se trimite în scris secretarului executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care îl transmite tuturor părților cu cel puțin 90 de zile înainte de reuniunea părților în cadrul căreia textul este propus spre adoptare.

(3) Părțile fac toate eforturile pentru a ajunge la un acord prin consens privind orice propunere de modificare la prezenta convenție. În cazul în care s-au depus toate eforturile de acord prin consens și nu s-a ajuns la nici un acord, modificarea se adoptă în ultimă instanță cu un vot majoritar a trei pătrimi din părțile prezente care votează în cadrul reuniunii.

(4) Depozitarul comunică modificările la prezenta convenție adoptate în conformitate cu alineatul (3) către toate părțile în vederea ratificării, aprobării sau acceptării. Modificările la prezenta convenție, altele decât cele la o anexă, intră în vigoare pentru părțile care le-au ratificat, aprobat sau acceptat în a nouăzecea zi de la data primirii de către depozitar a notificării privind ratificarea, aprobarea sau acceptarea lor de către cel puțin trei pătrimi dintre părți. În continuare, aceste modificări intră în vigoare pentru oricare altă parte în a nouăzecea zi de la data depunerii de către partea respectivă a instrumentului său de ratificare, aprobare sau acceptare a modificărilor.

(5) Partea care nu reușește să aprobe o modificare la o anexă la prezenta convenție notifică depozitarul cu privire la aceasta în scris, în termen de 12 luni de la data comunicării adoptării. Depozitarul notifică de îndată toate părțile cu privire la primirea unei astfel de notificări. O parte poate înlocui în orice moment o acceptare a unei notificări anterioare și, în urma depunerii unui instrument de acceptare la depozitar, modificările la o anexă pot deveni aplicabile pentru partea în cauză.

(6) La expirarea termenului de 12 luni de la data comunicării de către depozitar în conformitate cu alineatul (4), o modificare la o anexă devine aplicabilă pentru părțile care nu au depus o notificare la depozitar în conformitate cu dispozițiile alineatului (5), cu condiția ca o astfel de notificare să nu fi fost depusă de mai mult de o treime dintre părți.

(7) În sensul prezentului articol, „părți prezente și votante” înseamnă părți prezente și care votează afirmativ sau negativ.

Articolul 15

Examinarea conformității

În cadrul reuniunii părților se stabilesc, prin consens, aranjamente facultative de natură neconflictuală, nejudiciară și consultativă pentru examinarea conformității cu dispozițiile prezentei convenții. Aceste aranjamente permit implicarea corespunzătoare a publicului și pot include opțiunea analizării comunicărilor din partea membrilor publicului privind probleme relevante pentru prezenta convenție.

Articolul 16

Soluționarea litigiilor

(1) În cazul în care apare un litigiu între două sau mai multe părți cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentei convenții, părțile caută o soluție prin negociere sau prin orice alt mijloc de soluționare a litigiilor acceptabil pentru părțile la litigiu.

(2) La semnarea, ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la prezenta convenție sau în orice moment ulterior, o parte poate declara în scris către depozitar că, în cazul unui litigiu nesoluționat în conformitate cu alineatul (1), acceptă unul sau ambele mijloace de soluționare a litigiilor prezentate în continuare ca obligatorii în raport cu orice altă parte care acceptă aceeași obligație:

(a) prezentarea litigiului în fața Curții Internaționale de Justiție;

(b) arbitraj în conformitate cu procedura prevăzută de anexa II.

(3) În cazul în care părțile la litigiu au acceptat ambele mijloace de soluționare a litigiului prevăzute la alineatul (2), litigiul poate fi prezentat numai în fața Curții Internaționale de Justiție, cu excepția cazului în care părțile convin altfel.

Articolul 17

Semnarea

Prezenta convenție este deschisă spre semnare la Aarhus (Danemarca) la 25 iunie 1998 și, ulterior, la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York până la 21 decembrie 1998, statelor membre ale Comisiei Economice pentru Europa, precum și statelor cu statut consultativ în cadrul Comisiei Economice pentru Europa în conformitate cu alineatele (8) și (11) din Rezoluția 36 (IV) a Consiliului Economic și Social din 28 martie 1947 și organizațiilor de integrare economică regională create de statele membre suverane ale Comisiei Economice pentru Europa cărora statele membre le-au transferat competențele în probleme care intră sub incidența prezentei convenții, inclusiv competența de a încheia tratate privind problemele respective.

*Articolul 18***Depozitarul**

Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite acționează în calitate de depozitar al prezentei convenții.

*Articolul 19***Ratificarea, acceptarea, aprobarea și aderarea**

(1) Prezenta convenție este supusă ratificării, acceptării sau aprobării de către statele semnatare și de către organizațiile regionale de integrare economică.

(2) Prezenta convenție este deschisă spre aderare de la 22 decembrie 1998 statelor și organizațiilor de integrare economică regională prevăzute la articolul 17.

(3) Orice alt stat care nu este prevăzut la alineatul (2) și care este membru al Organizației Națiunilor Unite poate adera la convenție sub rezerva aprobării în cadrul reuniunii părților.

(4) Orice organizație prevăzută la articolul 17 care devine parte la prezenta convenție fără ca vreunul dintre statele sale membre să fie parte la aceasta trebuie să respecte toate obligațiile care decurg din prezenta convenție. În cazul în care unul sau mai multe dintre statele membre ale unei astfel de organizații sunt parte la prezenta convenție, organizația și statele sale membre stabilesc care sunt responsabilitățile ce îi revin fiecărei părți în îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prezenta convenție. În acest caz, organizația și statele sale membre nu pot să își exercite simultan drepturile ce decurg din prezenta convenție.

(5) În instrumentele lor de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, organizațiile de integrare economică regională prevăzute la articolul 17 își declară domeniul de competență privind problemele care intră în sfera de aplicare a convenției. Aceste organizații informează, de asemenea, depozitarul cu privire la orice modificare substanțială a domeniului lor de competență.

*Articolul 20***Intrarea în vigoare**

(1) Prezenta convenție intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data depunerii celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

(2) În sensul alineatului (1) menționat anterior, instrumentul depus de o organizație de integrare economică regională nu este luat în considerare împreună cu instrumentele depuse de statele membre ale unei astfel de organizații.

(3) În cazul fiecărui stat sau al fiecărei organizații prevăzute la articolul 17 și care ratifică, acceptă sau aprobă prezenta convenție sau care aderă la aceasta după depunerea celui de-al șaisprezecelea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, convenția intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data depunerii de către statul sau organizația în cauză a instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

*Articolul 21***Denunțarea**

În orice moment, după trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru o parte la convenție, partea respectivă se poate denunța convenția prin prezentarea unei notificări scrise adresată depozitarului. O astfel de denunțare produce efecte din a nouăzecea zi de la data primirii de către depozitar.

*Articolul 22***Texte autentice**

Textul original al prezentei convenții, ale cărui variante în limbile engleză, franceză și rusă sunt autentice, se depune la Secretarul General al Organizației Națiunilor Unite.

DREPT CARE subsemnații, autorizați corespunzător, semnează prezenta convenție.

ADOPTATĂ la Aarhus (Danemarca), douăzeci și cinci iunie o mie nouă sute nouăzeci și opt.

ANEXA I

LISTA CU ACTIVITĂȚI PREVĂZUTĂ LA ARTICOLUL 6 ALINEATUL (1) LITERA (a)

1. Sectorul energetic:
 - rafinării de petrol și gaze;
 - instalații de gazeificare și de lichefiere;
 - centrale termice și alte instalații cu capacități de combustie cu un aport de căldură de cel puțin 50 MW;
 - cuptoare de cocs;
 - centrale nucleare și alte reactoare nucleare inclusiv desființarea sau scoaterea din funcțiune a unor astfel de centrale sau reactoare ⁽¹⁾ (cu excepția instalațiilor de cercetare pentru producerea și conversia materialelor fisionabile și fertile a căror putere maximă nu depășește 1 kW de încărcare termică continuă);
 - instalații de reprelucrare a combustibililor nucleari iradiați;
 - instalații destinate:
 - producerii și îmbogățirii combustibililor nucleari;
 - prelucrării combustibililor nucleari iradiați sau a deșeurilor puternic radioactive;
 - eliminării definitive a combustibililor nucleari iradiați;
 - numai eliminării definitive a deșeurilor radioactive;
 - numai stocării (planificate pentru mai mult de 10 ani) de combustibili nucleari iradiați sau de deșeuri radioactive într-un alt sit decât situl de producție.
2. Producția și prelucrarea metalelor:
 - instalațiile de calcinare sau sinterizare a minereurilor metalice (inclusiv minereu sulfidic);
 - instalații de producere a fontei brute sau a oțelului (topire primară sau secundară), inclusiv de turnare continuă, cu o capacitate de peste 2,5 tone pe oră;
 - instalații de prelucrare a metalelor feroase:
 - (i) laminoare la cald cu o capacitate de peste 20 tone de oțel brut pe oră;
 - (ii) forje cu ciocane a căror energie de lovire depășește 50 kJ pe ciocan, iar puterea calorifică dezvoltată depășește 20 MW;
 - (iii) aplicarea de straturi protectoare din metal topit cu o capacitate de tratare de peste 2 tone de oțel brut pe oră;

⁽¹⁾ Centralele nucleare și alte reactoare nucleare încetează să mai fie considerate ca atare în momentul în care combustibilul nuclear și alte elemente contaminate radioactiv au fost îndepărtate în totalitate și permanent de la locul instalației.

- topitorii de metale feroase cu o capacitate de producție de peste 20 tone pe zi;
- instalații:
 - (i) de producere a metalelor neferoase brute din minereuri, concentrate sau materii prime secundare prin procese metalurgice, chimice sau electrolitice;
 - (ii) de topire, inclusiv aliere, a metalelor neferoase, inclusiv a produselor recuperate (rafinare, turnătorie de fontă etc.), cu o capacitate de topire de peste 4 tone pe zi pentru plumb și cadmiu sau de peste 20 tone pe zi pentru celelalte metale;
- instalații de tratare a suprafețelor metalelor și ale materialelor plastice prin utilizarea unui proces electrolitic sau chimic, la care volumul cuvelor de tratare depășește 30 m³.

3. Industria minereurilor:

- instalații de producere a clincherului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 500 tone pe zi sau a varului în cuptoare rotative cu o capacitate de producție de peste 50 tone pe zi sau în alte cuptoare cu o capacitate de producție de peste 50 tone pe zi;
- instalații de producere a azbestului și de fabricare a produselor pe bază de azbest;
- instalații de fabricare a sticlei, inclusiv a fibrei de sticlă, cu o capacitate de topire de peste 20 tone pe zi;
- instalații de topire a substanțelor minerale, inclusiv producerea fibrelor minerale, cu o capacitate de topire de peste 20 tone pe zi;
- instalații de fabricare a produselor din ceramică prin ardere, în special țigle, cărămizi, cărămizi refractare, dale, produse din ceramică sau porțelan, cu o capacitate de producție de peste 75 tone pe zi și/sau cu o capacitate a cuptorului de peste 4 m³ și cu densitatea stabilită pentru fiecare cuptor de 300 kg/m³.

4. Industria chimică: Producție în sensul categoriilor de activități cuprinse în prezentul paragraf înseamnă producția la scară industrială prin prelucrarea chimică a substanțelor sau a grupelor de substanțe menționate la literele (a)-(g):

(a) instalații chimice pentru producerea de substanțe chimice organice de bază, precum:

- (i) hidrocarburi simple (liniare sau ciclice, saturate sau nesaturate, alifatică sau aromatică);
- (ii) hidrocarburi cu conținut de oxigen, precum alcooli, aldehide, cetone, acizi carboxilici, esteri, acetati, eteri, peroxide, rășini epoxidice;
- (iii) hidrocarburi sulfuroase;
- (iv) hidrocarburi cu conținut de azot, precum amine, amide, compuși azotoși, compuși nitro sau azotați, nitrili, cianați, izocianați;
- (v) hidrocarburi cu conținut de fosfor;
- (vi) hidrocarburi halogenate;
- (vii) compuși organometalici;
- (viii) materiale plastice de bază (polimeri, fibre sintetice și fibre pe bază de celuloză);
- (ix) cauciucuri sintetice;
- (x) vopsele și pigmenți;
- (xi) agenți activi de suprafață și agenți tensioactivi;

- (b) instalații chimice de producere a substanțelor chimice anorganice de bază, precum:
- (i) gaze, precum amoniac, clor sau acid clorhidric gazos, fluor sau acid fluorhidric, oxizi de carbon, compuși ai sulfului, oxizi de azot, hidrogen, dioxid de sulf, oxiclură de carbon;
 - (ii) acizi, precum acid cromic, acid fluorhidric, acid fosforic, acid azotic, acid clorhidric, acid sulfuric, oleum, acizi sulfuroși;
 - (iii) baze, precum hidroxid de amoniu, hidroxid de potasiu, hidroxid de sodiu;
 - (iv) săruri, precum clorură de amoniu, clorură de potasiu, carbonat de potasiu, carbonat de sodiu, perborat, azotat de argint;
 - (v) metaloizi, oxizi metalici sau alți compuși anorganici, precum carbură de calciu, siliciu, carbură de siliciu;
- (c) instalații chimice de fabricare a îngrășămintelor pe bază de fosfor, azot sau potasiu (îngrășăminte simple sau mixte);
- (d) instalații chimice de fabricare a produselor fitosanitare de bază și a biocidelor;
- (e) instalații care folosesc un proces chimic sau biologic pentru fabricarea produselor farmaceutice de bază;
- (f) instalații chimice de fabricare a explozibililor;
- (g) instalații chimice în care se folosește prelucrarea chimică sau biologică pentru fabricarea aditivilor furajeri proteici, a fermenților și a altor substanțe proteice.
5. Gestionarea deșeurilor:
- instalații pentru incinerarea, recuperarea, tratarea chimică sau depozitarea deșeurilor periculoase;
 - instalații pentru incinerarea deșeurilor municipale cu o capacitate de peste 3 tone pe oră;
 - instalații pentru depozitarea deșeurilor nepericuloase cu o capacitate de peste 50 tone pe zi;
 - depozite cu o capacitate de peste 10 tone pe zi sau cu o capacitate totală de peste 25 000 tone, cu excepția depozitelor controlate de deșeurii inerte.
6. Stații de epurare a apelor uzate cu o capacitate superioară unui echivalent de populație de peste 150 000.
7. Instalații industriale pentru:
- (a) producția pastei de lemn sau a altor materiale fibroase similare;
 - (b) producția de hârtie și carton cu o capacitate de producție de peste 20 tone pe zi.

8. (a) Construirea de linii de cale ferată pentru trafic de mare distanță și de aeroporturi ⁽¹⁾ cu o pistă de decolare și aterizare de cel puțin 2 100 m lungime.
- (b) Construirea de autostrăzi și șosele rapide ⁽²⁾.
- (c) Construirea unui drum nou cu patru sau mai multe benzi sau reamenajarea și/sau lărgirea unui drum existent cu două sau mai puține benzi pentru a asigura patru sau mai multe benzi, în cazul în care drumul cel nou sau secțiunea de drum reamenajat și/sau lărgit are o lungime continuă de cel puțin 10 km.
9. (a) Căi de navigație interioare și porturi pentru traficul pe căile navigabile interioare care permit trecerea navelor de peste 1 350 tone.
- (b) Porturi comerciale, dane pentru încărcare și descărcare legate de uscat și în afara porturilor (cu excepția danelor pentru feriboturi) care pot primi nave de peste 1 350 tone.
10. Sisteme de extracție a apei subterane sau de reîncărcare artificială a apei subterane cu un volum anual de apă extrasă sau reîncărcată care este echivalent sau depășește 10 milioane m³.
11. (a) Lucrări pentru transferul resurselor de apă între bazinele hidrografice, în cazul în care transferul are ca scop prevenirea unor posibile penurii de apă, iar cantitatea de apă transferată depășește 100 milioane m³ pe an.
- (b) În toate celelalte cazuri, lucrări pentru transferul resurselor de apă între bazinele hidrografice, în care debitul mediu multianual al bazinului de extracție depășește 2 000 milioane m³ pe an, iar cantitatea de apă transferată depășește 5 % din acest debit.
- În ambele cazuri se exclud transferurile de apă potabilă prin conducte.
12. Extracția de petrol și de gaze naturale în scopuri comerciale, în cazul în care cantitatea extrasă depășește 500 tone pe zi de petrol și 500 000 m³ pe zi de gaz.
13. Baraje și alte instalații destinate reținerii sau acumulării permanente a apei, în cazul în care cantitatea nouă sau suplimentară de apă reținută sau acumulată depășește 10 milioane m³.
14. Conducte pentru transportul gazelor, țițeiului sau al substanțelor chimice, cu un diametru de peste 800 mm și cu o lungime de peste 40 km.
15. Instalații pentru creșterea intensivă a păsărilor și a porcilor cu:
- (a) peste 40 000 locuri pentru păsări;
- (b) peste 2 000 locuri pentru porcilor de producție (peste 30 kg) sau
- (c) peste 750 locuri pentru scroafe.
16. Cariere și exploatare miniere în carieră unde suprafața amplasamentului depășește 25 ha sau, pentru extracția turbei, 150 ha.
17. Construcția de linii electrice suspendate cu o tensiune de cel puțin 220 kV și cu o lungime de peste 15 km.
18. Instalații de depozitare a produselor petroliere, petrochimice sau chimice, cu o capacitate de cel puțin 200 000 tone.
19. Alte activități:

(¹) În sensul prezentei convenții, „aeroport” înseamnă un aeroport care corespunde definiției din Convenția de la Chicago din 1944 de instituire a Organizației Aviației Civile Internaționale (anexa 14).

(²) În sensul prezentei convenții, „șosea rapidă” înseamnă o șosea care corespunde definiției din Acordul european asupra principalelor artere de trafic internațional din 15 noiembrie 1975.

- instalații pentru pretratarea (operațiuni de spălare, albire, mercerizare) sau vopsirea fibrelor sau a textilelor, cu o capacitate de tratare de peste 10 tone pe zi;
 - instalații pentru tăbăcirea pieilor, cu o capacitate de tratare de peste 12 tone de produse finite pe zi;
 - (a) abatoare cu o capacitate de producție de carcase de peste 50 tone pe zi;
 - (b) tratare și prelucrare pentru obținerea de produse alimentare din:
 - (i) materii prime animale (altele decât laptele), cu o capacitate de producție de produse finite de peste 75 tone pe zi;
 - (ii) materii prime vegetale cu o capacitate de producție de produse finite de peste 300 tone pe zi (valoare medie trimestrială);
 - (c) tratarea și prelucrarea laptelui, cantitatea de lapte primită fiind de peste 200 tone pe zi (valoare medie anuală);
 - instalații pentru eliminarea sau reciclarea carcaselor de animale și a deșeurilor animale, cu o capacitate de tratare de peste 10 tone pe zi;
 - instalații pentru tratarea suprafețelor substanțelor, obiectelor sau produselor prin utilizarea de solvenți organici, în special prin prelucrare, imprimare, învelire, degresare, impermeabilizare, calibrare, vopsire, curățare sau impregnare, cu o capacitate de consum de solvenți de peste 150 kg pe oră sau peste 200 tone pe an;
 - instalații pentru producerea de carbon (cărbune dur) sau de electrografit prin incinerare sau grafitizare.
20. Orice activitate neprevăzută la punctele 1-19 la care participarea publicului este asigurată printr-o procedură de evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu legislația internă.
21. Dispozițiile articolului 6 alineatul (1) litera (a) din prezenta convenție nu se aplică nici unui proiect menționat anterior întreprins exclusiv sau în principal în scop de cercetare, dezvoltare și testare a unor metode sau produse noi pe o perioadă mai scurtă de doi ani, cu excepția cazului în care un astfel de proiect ar putea avea efecte negative semnificative asupra mediului sau a sănătății.
22. Orice modificare sau extindere a activităților, în cazul în care o astfel de modificare sau extindere în sine respectă criteriile/pragurile prevăzute în prezenta anexă, intră sub incidența articolului 6 alineatul (1) litera (a) din prezenta convenție. Orice altă modificare sau extindere a activităților intră sub incidența articolului 6 alineatul (1) litera (b) din prezenta convenție.
-

ANEXA II

ARBITRAJ

1. În cazul unui litigiu prezentat spre arbitraj în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din prezenta convenție, partea sau părțile notifică secretariatul cu privire la subiectul arbitrajului și menționează, în special, articolele din prezenta convenție a căror interpretare sau aplicare este în cauză. Secretariatul transmite informațiile primite tuturor părților la prezenta convenție.
2. Tribunalul de arbitraj este format din trei membri. Atât partea sau părțile reclamante, cât și cealaltă parte sau celelalte părți la litigiu numesc un arbitru, iar cei doi arbitri numiți astfel desemnează de comun acord un al treilea arbitru, care este președintele tribunalului de arbitraj. Cel de-al treilea arbitru nu este resortisant al nici uneia dintre părțile la litigiu, nu își are reședința pe teritoriul uneia dintre aceste părți și nici nu este angajat de vreuna dintre ele și nu a avut legătură cu situația respectivă în nici o altă capacitate.
3. În cazul în care nu s-a desemnat un președinte al tribunalului de arbitraj în termen de două luni de la numirea celui de-al doilea arbitru, secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, la cererea oricăreia dintre părțile la litigiu, desemnează președintele în următoarele două luni.
4. În cazul în care una dintre părțile la litigiu nu numește un arbitru în termen de două luni de la primirea cererii, cealaltă parte poate informa secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa cu privire la aceasta, iar acesta desemnează președintele tribunalului de arbitraj în următoarele două luni. După desemnare, președintele tribunalului de arbitraj cere părții care nu a numit un arbitru să îl numească în termen de două luni. În cazul în care partea în cauză nu numește un arbitru în termenul stabilit, președintele informează secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa cu privire la aceasta, iar acesta face el însuși numirea în termen de două luni.
5. Tribunalul de arbitraj ia o hotărâre în conformitate cu dreptul internațional și cu dispozițiile prezentei convenții.
6. Orice tribunal de arbitraj constituit în temeiul dispozițiilor prevăzute de prezenta anexă își stabilește propriul regulamentul de procedură.
7. Hotărârile tribunalului de arbitraj, atât cele de procedură cât și cele de fond, se iau prin votul majoritar al membrilor săi.
8. Instanța poate lua toate măsurile corespunzătoare pentru stabilirea faptelor.
9. Părțile la litigiu facilitează activitatea tribunalului de arbitraj, în special prin utilizarea tuturor mijloacelor de care dispun pentru:
 - (a) a furniza tribunalului toate documentele, serviciile și informațiile relevante;
 - (b) a permite, după caz, citarea de martori sau de experți și a accepta mărturiile acestora.
10. Părțile și arbitrii protejează confidențialitatea oricăror informații pe care le primesc în mod confidențial în timpul procedurilor tribunalului de arbitraj.
11. Tribunalul de arbitraj poate, la cererea uneia dintre părți, să recomande măsuri interimare de protecție.
12. În cazul în care una dintre părțile la litigiu nu se prezintă în fața tribunalului de arbitraj sau nu reușește să își aperse cauza, cealaltă parte poate cere tribunalului să continue procedurile și să ia hotărârea finală. Faptul că o parte nu s-a prezentat sau nu a reușit să își aperse cauza nu constituie o piedică în desfășurarea procedurilor.
13. Tribunalul de arbitraj poate audia și decide asupra unor cereri reconvenționale legate direct de subiectul litigiului.

14. Cheltuielile de judecată, inclusiv remunerațiile arbitrilor, sunt suportate de părțile la litigiu în mod egal, cu excepția cazului în care tribunalul de arbitraj stabilește altfel din cauza circumstanțelor speciale pe care le implică respectiva cauză. Tribunalul își înregistrează toate cheltuielile și furnizează părților o situație finală a acestora.

15. Orice parte la prezenta convenție care are un interes de natură juridică privind subiectul litigiului și care poate fi afectat de o hotărâre în cauză poate interveni în cadrul procedurilor cu consimțământul tribunalului.

16. Tribunalul de arbitraj pronunță o hotărâre în termen de cinci luni de la data constituirii sale, cu excepția cazului în care consideră că este necesar să prelungească termenul cu o perioadă care nu poate fi mai mare de cinci luni.

17. Sentința tribunalului de arbitraj este însoțită de o expunere de motive. Sentința este finală și obligatorie pentru toate părțile la litigiu.

Sentința este transmisă de tribunalul de arbitraj părților la litigiu și secretariatului. Secretariatul transmite mai departe informațiile tuturor părților la prezenta convenție.

18. Orice litigiu care poate apărea între părți cu privire la interpretarea sau executarea hotărârii poate fi prezentat de oricare dintre părți în fața tribunalului de arbitraj care a pronunțat sentința sau, în cazul în care acesta nu poate fi sesizat, în fața altui tribunal constituit în acest sens în același mod ca și primul.
